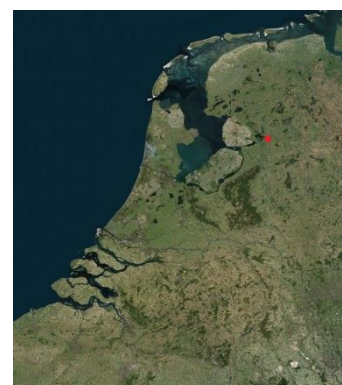

Natuurtoets

Polleweg 1 Staphorst

John Melis ecologie
20172016

Colofon

Natuurtoets Polleweg 1, Staphorst
Inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Wet
natuurbescherming.

JME-rapport	: 17-001
Versie	: 1.0 (definitief)
Datum	: 2 maart 2017
Opdrachtgever	: Dhr. K. Mussche Polleweg 1, 7951 NJ Staphorst
Auteur	: J. Melis
Controle	: B. Kuik
Contactadres	: Gorredijksterweg 26 8411 KE JUBBEGA
Te citeren als	: Melis, J., 2017. Natuurtoets Polleweg 1, Staphorst; verkennende inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). JMe-rapport 17-001. John Melis ecologie, Jubbega.
Voorpagina	: Afb. 1: foto van het plangebied, afb. 2: positie van het plangebied in Nederland

	Inhoud	Blz.
1	Samenvatting.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Conclusies en advies	2
2	Toetsing	3
2.1	Structuur natuurwetgeving in Nederland.....	3
2.2	Scope van de natuurtoets	4
2.3	Werkwijze.....	5
2.4	Leeswijzer	5
3	Beschrijving ingreep	6
3.1	Globale ligging	6
3.2	Locatie	6
3.3	Ingreep.....	8
3.4	Planning	9
4	Gebiedsbescherming	10
4.1	Natura 2000	10
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	10
4.3	Overige beschermde gebieden.....	10
5	Soortbescherming.....	11
5.1	Vogels	11
5.2	Overige zoogdieren	12
5.3	Reptielen, amfibieën en vissen	12
5.4	Ongewervelden.....	12
5.5	Vaatplanten	13
6	Effecten en gevolgen	14
6.1	Overzicht beschermde soorten	14
6.2	Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna.....	14
7	Vervolgmaatregelen	16
7.1	Broedvogels	16
7.2	Steenmarter.....	16
	Geraadpleegde bronnen.....	17

1 Samenvatting

1.1 Aanleiding

In opdracht van dhr. K. Mussche, voortaan “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau John Melis ecologie een Natuurtoets (ecologische QuickScan) uitgevoerd. De opdrachtgever heeft, als initiatiefnemer, het voornemen om een deel van een woning en een schuur om te bouwen tot een woning en een schuur te slopen, op het adres Polleweg 1 te Staphorst, Gemeente Staphorst, Provincie Overijssel. Deze natuurtoets moet duidelijkheid scheppen over de effecten van deze ingreep op natuurwaarden, en de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatvinden.

1.2 Conclusies en advies

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Benodigde actie
Vogels	(broed-)	3.05/3.10	Werken buiten broedseizoen of voorkomen broedgevallen, zie paragraaf 7.1.
Zoogdieren	Steenmarter	3.10	Voorkomen bewoning, zie paragraaf 7.2.

Tabel 1. soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor aandacht benodigd is.

Gebiedsbescherming

Voor de geplande ingreep is een verdere toetsing met betrekking tot Natura 2000 of NNN-gebieden niet benodigd, zie hoofdstuk 3.

Soortbescherming

Er zijn mitigerende maatregelen van toepassing voor broedvogels en steenmarter. Dit betreft het rooien van struiken en heggen en het slopen van de losstaande schuur. Zie hoofdstuk 7.

Vervolgstappen

Er is voor de geplande activiteiten geen ontheffing van de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming benodigd, indien die mitigerende maatregelen correct gehanteerd worden.

De zorgplicht geldt altijd; zorgvuldig handelen met betrekking tot flora en fauna geldt voor alle soorten; ook voor niet- of licht beschermde soorten die in dit rapport niet specifiek behandeld zijn.

2 Toetsing

2.1 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving. Toch wordt die bescherming, minstens globaal, meegenomen in de onderliggende natuurtoets.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat alle provincies en het Rijk de voorheen geldende "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012" aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. Bij voorliggende toetsing is ervan uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt. Voor de lijsten met soorten; zie de website (www.jmecologie.nl).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord

worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden. Voor de lijsten met soorten; zie de website (www.jmecologie.nl).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming zie de website (www.jmecologie.nl). Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan. Voor de lijsten met vrijstellingen per provincie; zie de website (www.jmecologie.nl).

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de website (www.jmecologie.nl) voor een uitgebreide toelichting.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'-principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

2.2 Scope van de natuurtoets

Deze natuurtoets is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande werkzaamheden, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de Wet natuurbescherming. Hierin zijn zowel de raakvlakken met de soorten- als met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur oftewel Natuurnetwerk Nederland) uitgewerkt.

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en uitvoering van de ingreep meer dan enkele jaren wordt, of de locatie ondertussen anders ingericht wordt, dient overwogen te worden een herhaald bureau- en/of veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de natuurtoets wordt herzien. Na drie jaar kan een natuurtoets als achterhaald beschouwd worden.

2.3 Werkwijze

Voorstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is er uitgebreid contact geweest tussen de opdrachtgever en de ecooloog over de te nemen maatregelen. Vervolgens is voor het plangebied bepaald of deze in de omgeving ligt van beschermde gebieden.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog J. Melis op 18 januari 2017. Ten tijde van het bezoek was het droog, zonnig weer, windstil en een gemiddelde temperatuur van -2 graden. Het moment van uitvoeren van het veldbezoek was vanwege het jaargetijde en de weersomstandigheden niet geschikt voor het waarnemen van veel soorten. Het doel van het veldbezoek is echter primair het inschatten van de aanwezige habitats en het verkrijgen van inzicht in het plangebied. Hiervoor waren de omstandigheden ruim voldoende.

Bureaustudie

Vervolgens is voor het verkrijgen van optimaal ecologisch inzicht in het plangebied een bureaustudie opgestart waarbij de verschillende gegevensbronnen worden geraadpleegd. Dit kunnen bronnen zijn als recente verspreidingsatlassen van soorten, gebiedsbeschrijvingen, openbare ecologische verslagen en data vanuit de NDFF. Ook gesprekken met gebieds- en soortenexperts kunnen in de bureaustudie betrokken worden. Alle voor deze natuurtoets gebruikte bronnen zijn, achteraan in dit rapport, in de "Geraadpleegde bronnen"-lijst opgenomen.

De voorstudie, het veldbezoek en de bureaustudie samen geven een compleet beeld van het plangebied en de bekende en te verwachten beschermde soorten binnen het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

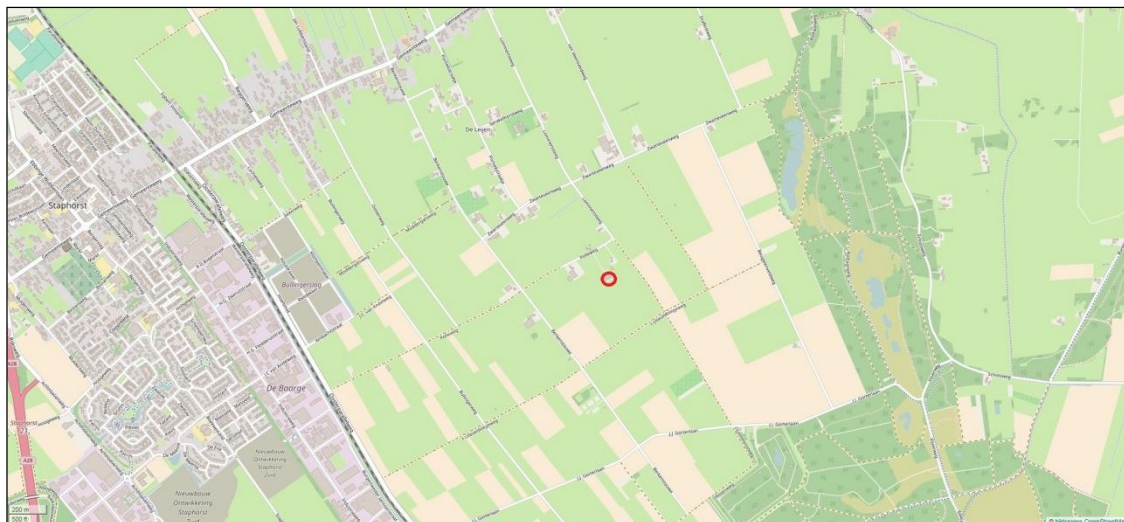
De derde stap is de beschrijving van de geplande ingreep en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaan worden. Samen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennis hiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatvinden.

2.4 Leeswijzer

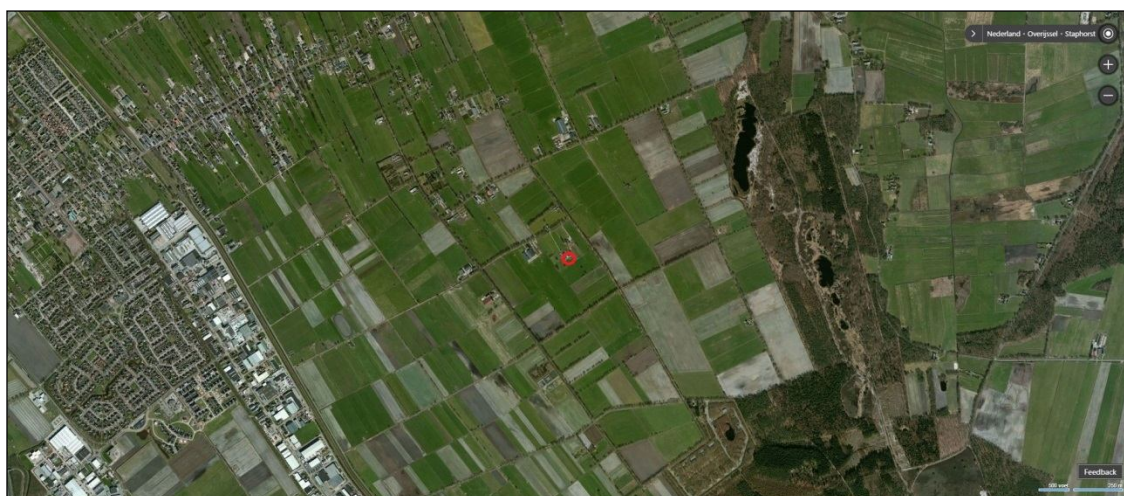
In hoofdstuk 1 is een korte samenvatting opgenomen van de ingreep en de (voorlopige) conclusies en adviezen. Hoofdstuk 2 bevat het toetsingskader. In hoofdstuk 3 wordt de ingreep uitgebreid beschreven, waarna in de hoofdstukken 4 en 5 de raakvlakken met gebieds- en soortbescherming beschreven wordt. In hoofdstuk 6 worden de effecten en gevolgen van de ingreep op de aangrenzende gebieden en beschermde voorkomende soorten beschreven. In hoofdstuk 7 staan geadviseerde vervolgmaatregelen, zoals mitigatie, nader onderzoek of het aanvragen van ontheffingen of vergunningen beschreven. Achterin staat de lijst met, voor dit project relevante, geraadpleegde bronnen.

3 Beschrijving ingreep

3.1 Globale ligging

Afbeelding 3: globale ligging van het plangebied (rode cirkel). (Bron: Open Streep Maps)

Afbeelding 4: globale ligging van het plangebied (rode cirkel). (Bron: Bing Maps)

3.2 Locatie

Het plangebied betreft een bebouwd perceel aan de Polleweg, buiten de bebouwde kom, in het dorp Staphorst in de Gemeente Staphorst, provincie Overijssel. Staphorst is een dorp met ruim 10.000 inwoners, en is daarmee het grootste dorp in de gemeente Staphorst. Het gebied waarin het plangebied ligt heet "De Leijen". Op het perceel staat een woonhuis met een aan het woonpand vastgekoppelde kapschuur met asbesthoudende dakplaten. Daarnaast bevinden zich enkele losstaande schuren en zijn er dierenverblijven (hond, gans en vogels) aanwezig. Verder is het perceel voorzien van een verhard gedeelte en grasland. Rondom bestaat het gebied voornamelijk uit agrarisch grasland (weidepercelen) met woningen en/of boerderijen met langs de wegen rijen van laanbomen en smalle afwatergangen. Ten noordwesten ligt het centrum van Staphorst en ten zuidoosten ligt de Boswachterij Staphorst.

Afbeelding 5: detailfoto van het gebied. Het plangebied is met een rode rechthoek aangegeven (Bron: Bing maps).

Afb. 6: de te slopen en te herbouwen kapschuur.

Afb. 7: dak van de te herbouwen kapschuur.

Afb. 8: binnenzijde van de te herbouwen kapschuur.

Afb. 9: achterzijde woonhuis vanaf het zuiden.

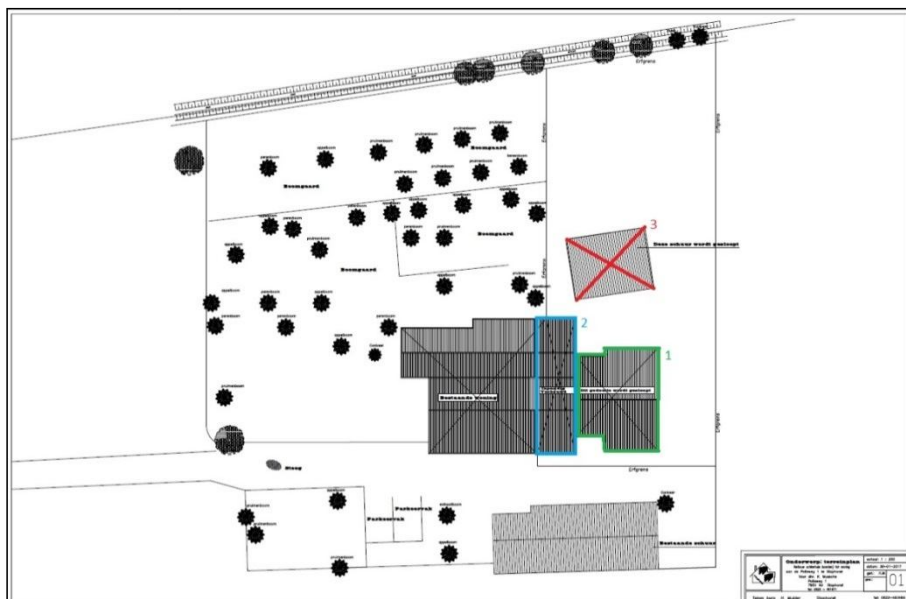

Afb. 10: achterzijde woonhuis vanaf het oosten.

Afb. 11: te slopen losstaande schuur.

3.3 Ingreep

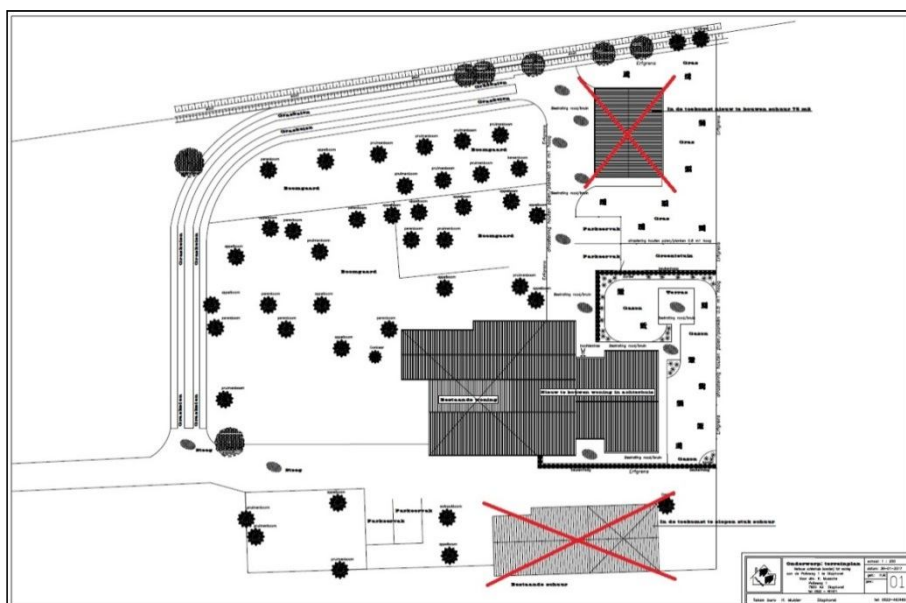

Afbeelding 12: perceel in de bestaande situatie. Te slopen kapschuur die herbouwd wordt (1 groen), intern te verbouwen woningdeel (2 blauw) en te slopen schuur (3 rood kruis). (Bron: Tekenen bureau H. Mulder).

De werkzaamheden betreffen het (de nummers refereren naar afbeelding 12):

1. slopen en herbouwen van een kapschuur (zie afb. 6 t/m 8);
2. van binnenuit verbouwen van een deel van het bestaande woonhuis (zie afb. 9&10);
3. slopen van een losstaande bestaande schuur (zie afb. 11);

Er worden (potentieel) enige struiken en heggen gerooid. Er zal transport plaatsvinden van materialen. De werkzaamheden zullen extra licht en geluid opleveren.

Afbeelding 13: perceel in de nieuwe situatie. Twee mogelijk toekomstig te bouwen schuren (rode kruis) vallen buiten de scope (Bron: Tekenen bureau H. Mulder).

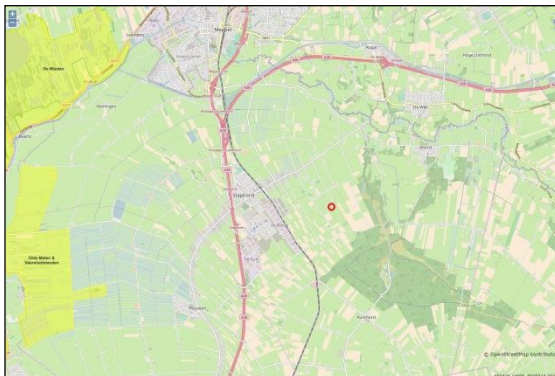
3.4 Planning

Een vaste planning is nog niet aanwezig, zodat deze toets uitgaat van alle effecten die kunnen optreden, ongeacht het jaargetijde. De voorgenomen ingreep, waarvan in dit onderzoek wordt uitgegaan, zal sloop-, bouw- en transport werkzaamheden omvatten.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

Het plangebied ligt ruim 7,5 kilometer ten oosten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden “De Wieden” en “Olde Maten & Veerslootlanden”. In het gebied tussen deze Natura2000-gebieden en het plangebied liggen Meppel, Staphorst en de rijkswegen A28 en A32. De geplande ingreep (het slopen en herbouwen van schuren) heeft geen significant tijdelijk of langdurig effect op gebieden buiten het plangebied. Effecten op de Natura 2000 gebieden zijn uitgesloten.

Afb. 14. ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de Natura 2000 gebieden (geel) (Bron Synbiosys).

Afb. 15. ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (Bron: Provincie Overijssel).

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde delen van de NNN liggen ruim 1 kilometer ten oosten en ten zuiden. De geplande ingreep (het slopen en herbouwen van schuren) heeft geen significant tijdelijk of langdurig effect op gebieden buiten het plangebied. Effecten op de NNN zijn uitgesloten.

4.3 Overige beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in een aangewezen “ganzenfoerageergebied” of “belangrijk weidevogelgebied”. Effecten op de overige beschermde gebieden is uitgesloten.

5 Soortbescherming

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op zwaar(der) beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

5.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 15 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze worden apart behandeld onder 4.1: "Jaarrond beschermd".

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten worden mee behandeld onder 4.1 "Vogels, overige vogelsoorten".

Jaarrond beschermd

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel werd er een buizerd waargenomen, maar deze bevond zich, zonder nest, ruim buiten de verstoringszone.

Er worden twee schuren aangetast, maar er zijn in deze schuren geen sporen van nesten aangetroffen. De twee schuren zijn niet geschikt voor soorten als huismuis en gierzwaluwen vanwege de afdichting; beide schuren hebben slechts een enkele laag op het dak.

De grotere, aan het woonhuis gebouwde, schuur is geschikt voor een soort als kerkuil, maar de schuur is volledig afgezocht en bevat geen enkel spoor van bewoning, zoals mest of prooiresten. Dit ligt waarschijnlijk aan het gebrek aan toegang. Deze schuur is rondom goed dichtgemaakt. De open schuur is ook afgezocht zonder een spoor te vinden van bewoning.

De steenuil, bekend uit het gebied de Leijen, heeft geen geschikte nestgelegenheid binnen het plangebied.

Het woonhuisgedeelte dat alleen intern verbouwd wordt, heeft dakpannen en een dakgoot. Onder de dakgoot zijn mestsporen van zangvogels aangetroffen. Gierzwaluwen worden niet verwacht, maar huismussen zouden onder de dakrand bij de dakgoot kunnen nestelen. Het dak, de dakpannen en de dakgoot worden echter niet aangetast en vallen buiten de scope van de toets.

Broedvogels

De weidepercelen rondom het plangebied zijn geschikt als broedgebied voor weidevogels zoals kievit, grutto, tureluur, graspieper, of scholekster. Watergangen kunnen watervogels bevatten zoals wilde eend, meerkoet of knobbelzwaan. Bomen, struiken of heggen in- en rond het plangebied kunnen broedgebied vormen voor kleine zangvogels. De losstaande schuur kan broedgebied vormen voor soorten als roodborst of winterkoning. Er is echter wel constante verstoring door bewoning en minstens één boerderijkat.

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle soorten HR). Vleermuizen kunnen voor drie doeleinden gebruik maken van een plangebied. Er kunnen zich geschikte verblijfplaatsen bevinden binnen het gebied, welke tijdens 1 of meerdere seizoenen actief gebruikt kunnen worden door vleermuizen, te weten tijdens de zomer-, kraam-, paar- en/of winterperiode. Deze verblijven kunnen gebruikt worden als schuil- en rustplaats, als kraamkamer, voor de paring en/of voor de overwintering. Het verwijderen

van elementen uit een plangebied kan een negatief effect hebben op de geschiktheid van een naastgelegen verblijf, omdat het microklimaat binnen dat verblijf erdoor kan veranderen.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor het bereiken van hun foerageergebieden vanuit hun verblijven, en, sommige soorten, voor de jaarlijkse trek naar winterrustgebieden, en naar zomerhabitat. Lijnvormige elementen zoals bomen, dijken en watergangen worden gevolgd en onthouden. Zij vormen voor de vleermuizen een vaste route. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiele) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Vleermuizen kunnen foerageergebieden hebben in een plangebied. Dit wil zeggen, vleermuizen komen via vaste routes naar het plangebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op muggen en nachtvlinders.

Verblijven

In de (directe) omgeving van het plangebied zullen naar verwachting vleermuisverblijven aanwezig zijn. In de omgeving van Staphorst zijn meerdere soorten bekend, zoals gewone- en ruige dwergvleermuis, meer- en watervleermuis en laatvlieger.

Er worden voor de geplande aanpassingen gebouwen gesloopt en herbouwd, maar deze zijn ongeschikt als verblijf voor gebouwbewonende soorten. De twee schuren zijn ongeschikt vanwege het enkel laag dak en het gebrek aan wegekruipruimtes. Er zijn geen sporen van bewoning door vleermuizen aangetroffen, zoals mest. Schade aan gebouwbewonende soorten is uitgesloten. Er worden naar verwachting geen bomen gekapt, of anders aangetast. In de aanwezige bomen rondom het plangebied bevinden zich geen functionele holtes. De aan het plangebied grenzende huizen zouden potentieel vleermuisverblijven van enkele van deze soorten kunnen bevatten. Ditzelfde geldt voor met name oudere laanbomen in de directe omgeving van het plangebied. Er wordt echter geen vliegroute verwacht vanwege het ontbreken van aaneengesloten verbindingen (bomenrijen) naar het huis. Het gehele plangebied en de (directe) omgeving kan als foerageergebied gebruikt worden door meerdere soorten vleermuizen, maar in de directe omgeving is veel identiek foerageergebied aanwezig waarnaar vleermuizen kunnen uitwijken.

5.2 Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied sporen van (spits)muizen aangetroffen; waarschijnlijk huisspitsmuis, bosmuis en/of huismuis. In de graslanden zijn molshopen gezien. Overige zoogdiersporen (ree, vos, das, bunzing, hermelijn, wezel, konijn enz.) zijn niet aangetroffen. Het plangebied wordt naar verwachting gebruikt als foerageeromgeving voor egel en algemeen voorkomende muizensoorten. De schuren zijn goed onderzocht op sporen van steenmarter, maar deze ontbreken. Steenmarter kan echter wel worden verwacht. Aanwezigheid van de das en eekhoorn is bekend uit het nabijgelegen natuurgebied in de Boswachterij, maar binnen het plangebied bevindt zich hiervoor geen geschikt habitat. Het voorkomen van zwaar(der) beschermde overige zoogdieren kan op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden.

5.3 Reptielen, amfibieën en vissen

Het voorkomen van zwaar(der) beschermde reptielen, amfibieën en vissen kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden. Er worden geen watergangen aangetast.

5.4 Ongewervelden

Het voorkomen van zwaar(der) beschermde ongewervelden kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden.

5.5 Vaatplanten

Binnen het plangebied bevinden zich alleen algemene soorten (on)kruiden zoals Engels raaigras, straatgras, paardenbloem, klaver, boterbloem, enz. Er worden geen beschermde soorten vaatplanten verwacht.

6 Effecten en gevolgen

6.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 4) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

De Provincie Overijssel kent een vrijstellingslijst voor soorten op de 3.10 lijst. Deze lijst bevat 18 zoogdieren (aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat) en 5 amfibiesoorten (bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker). Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen voor de Wet natuurbescherming een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet en is derhalve geen ontheffing nodig. Deze soorten, die echter wel bescherming vanuit de zorgplicht genieten, zijn in de verdere behandeling niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Aanwezig?
Vogels	(broed-)	3.05/3.10	potentieel
Zoogdieren	Steenmarter	3.10	potentieel

Tabel 2. soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de ingreep bepaald moet worden.

6.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna

Broedvogels

Het broedseizoen loopt ongeveer van half maart tot half juli, maar de daadwerkelijke periode is afhankelijk van het weer en de soort. De Wet natuurbescherming schrijft geen datumgrenzen voor, de genoemde data zijn globaal. Ieder broedgeval is beschermd, dus indien blijkt dat er mogelijk overlast kan worden veroorzaakt voor een vogel die aan het broeden is, ook buiten het broedseizoen, zal gewacht moeten worden totdat deze hiermee klaar is en uit eigen beweging is vertrokken.

De werkzaamheden zelf zijn in principe niet verstorend voor broedende vogelsoorten buiten het plangebied, zoals eventuele weide- of watervogels. De soorten die in deze omgeving tot broeden komen zullen niet sterk kritisch zijn voor indirecte verstoring aangezien ze in een woonwijk broeden.

Op het dak van de kapschuur of in de kapschuur worden geen broedvogels verwacht. Bij de interne verbouwen van het woonhuisgedeelte wordt geen effect verwacht omdat het dak en de dakgoot intact blijven. Er worden binnen het plangebied in de bomen, struiken en heggen mogelijk broedende zangvogels verwacht. Er kunnen in het vogelbroedseizoen nesten aanwezig zijn in en rond de losstaande schuur van soorten als roodborst, winterkoning of grijze roodstaart. Als in die periode de bomen, struiken en heggen of de losstaande schuur verwijderd worden kan dit een broedgeval dusdanig verstoren dat het nest verlaten wordt.

Indien er bomen, struiken of heggen verwijderd worden rond het vogelbroedseizoen, mag dit alleen als er geen broedgevallen aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de verwijdering van de losstaande schuur. Dit moet vooraf gecontroleerd worden. Buiten het vogelbroedseizoen kunnen deze werkzaamheden zonder controle plaatsvinden. Zie paragraaf 7.1.

Steenmarter

Er zijn geen verblijven van de steenmarter aangetroffen, maar de soort kan zich in korte tijd vestigen. De losstaande schuur is toegankelijk voor de steenmarter, en kan dus bewoond zijn tegen de tijd dat de sloop gaat beginnen. Hierdoor zou de sloop tegengehouden moeten worden en moet alsnog een

procedure voor een ontheffing, een verklaring van geen bezwaar, of een verjaging door een erkend bedrijf worden opgestart. Het is te adviseren om verblijven van steenmarter te voorkomen door het dichtmaken van de schuur, het opruimen van rommelhoeken en door continue verstoring. Zie paragraaf 7.2.

7 Vervolgmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 5 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar als vervolgmaatregel kan ook aangegeven worden dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Aanwezig?
Vogels	(broed-)	3.05/3.10	potentieel
Zoogdieren	Steenmarter	3.10	potentieel

Tabel 3. soort(groep)en van de Wet natuurbescherming tabel 2 en 3 waarvoor een vervolgactie benodigd is.

7.1 Broedvogels

In het plangebied kunnen, tijdens het vogelbroedseizoen, broedvogels verwacht worden in de bomen, struiken en heggen rondom de losstaande schuur. Tevens kunnen er broedvogels verwacht worden in de losstaande schuur zelf. De bomen worden niet gekapt, maar enkele struiken en heggen worden mogelijk wel gerooid. Tevens zal de losstaande schuur gesloopt worden. Het verdient advies om deze werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden.

Als het rooien en slopen buiten het vogelbroedseizoen plaatsvinden is er geen mitigatie benodigd.

Indien het rooien en slopen tijdens het vogelbroedseizoen uitgevoerd worden moet:

1. Het gebied, vanaf ruim voor de start van het broedseizoen, ongeschikt gemaakt worden voor het broeden van vogels door bijvoorbeeld het uitruimen van de schuur en het ophangen en plaatsen van vogel verschrikkende middelen zoals linten en vlaggen.
2. Voor de start gecontroleerd worden of er geen broedgevallen aanwezig zijn. Indien er toch broedgevallen worden geconstateerd moet met de werkzaamheden gewacht worden tot de jonge vogels uit eigen beweging het nest verlaten hebben.

7.2 Steenmarter

Er is in de losstaande schuur geen steenmarter aangetroffen, maar deze dieren kunnen binnen korte tijd een verlaten schuur betrekken. Indien er snel na dit veldonderzoek gestart wordt met het slopen van de losstaande schuur is er geen verdere actie benodigd. De kans op ongewenste bewoning van de schuur kan beperkt worden door regelmatige verstoring en het opruimen van rommelhoeken waar een steenmarter onder kan gaan zitten.

Indien het slopen meerdere maanden na het veldbezoek plaatsvindt moet:

1. Voor de start gecontroleerd worden of er zich geen steenmarter in de schuur gevestigd heeft. Indien er toch alsnog een steenmarter zijn intrek heeft genomen dient of een ontheffing te worden aangevraagd op de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming, tenzij de steenmarter via een gemeentelijk overlast-ontheffing verwijderd kan worden.

Geraadpleegde bronnen

- RAVON, 2016. Vissen in Overijssel.
- Berg, N. van den & A.B. Goutbeek, 2001. Vissen in Overijssel. Bureau Natuurbalans – Limes Divergens, Nijmegen.
- Mellema, H., 2010. Werkatlas Zoogdieren van Overijssel. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Douma, M., C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera) – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-200 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Bos, F.G., M.A. Bosveld, D.G. Groenendijk, C.A.M. Van Swaay & I. Wynhoff, 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming (Nederlandse Fauna 7). Vlinderstichting, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Creemers, Raymond C.M. & Jeroen J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland (Nederlandse Fauna 9). RAVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- FLORON 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse flora. Stichting FLORON, Nijmegen.

Protocollen en gedragscodes

- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaards (www.rvo.nl)
- Vleermuisprotocol_2013_27_maart_2013, Netwerk Groene Bureaus (NGB)
- Stowa soortenprotocollen (www.stowa.nl)

Kaarten gebieden en bescherming

- www.bing.com
- www.openstreetmap.org
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.overijssel.nl
- www.rvo.nl
- www.jmecologie.nl

Verspreiding en informatie

• www.nederlandsesoorten.nl	www.verspreidingsatlas.nl
• www.vissenatlas.nl	www.ravon.nl
• www.zoogdierverseniging.nl	www.zoogdieratlas.nl
• www.vleermuis.net	www.vleermuizenindestad.nl
• www.dasenboom.nl	www.vlinderstichting.nl
• www.vlindernet.nl	www.libellennet.nl
• www.eis-nederland.nl	www.floron.nl
• www.wilde-planten.nl	www.floravannederland.nl